

DOBROGEA JUNEA

POLITICĂ, ECONOMICĂ, LITERARĂ — INDEPENDENTĂ, ZILNICĂ

Director: CONST. N. SARRY

DOBROGEA A DOBROGENILOR

ABONAMENTUL :
Pe un an . . . Lei 120
Jumătate an . . . 70
REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA
Str. D. A. Sturza 7
Anunțurile se plătesc după tarif
Manuscrisele nu se înapoiesc.
Telefon 91/2

Naționalizarea Dobrogei

Ori cine a colindat prin ultimele județe din Basarabia, anume: Cahul, Bolgrad și Ismail, nu a putut să nu constate cu uimire cum rușii au știut să și apropie sufletește elementele străine din această provincie, asimilându-le în așa fel, încât după deabia 40 de ani nu se mai pot distinge adevărații ruși de elementele ruseificate — sau aceștia din urmă se pot distinge de adevărații ruși tocmai prin ruseofilismul lor încarnat, ei pozând în... mai catolici decât Papa.

Rușii au stăpânit aceste trei județe tot atât timp cât am stăpânit noi Dobrogea — și totuși câtă deosebire !
Ei și-au asimilat toate elementele străine, pe când noi, prin felul nostru de a ne comporta, prin elementele trimise aci să ne administreze, printr'un întreg concurs de împrejurări, nu am încetat nici o clipă de a ne îndepărta sufletește elementele străine de noi, — nu am pierdut un moment de a nu reaminti acestor elemente că ne sunt străini de origine și sânge și că străini trebuie să ne rămână. Cele de mai sus, s'au dovedit cu prisosință cu ocazia ultimului război, când populația s'a năpustit ca apă fierdă, topoare și tâmacoape, asupra armatelor noastre în retragere.

Ori-cât ar fi de triste și de dureroase aceste constatări, ele trebuiesc totuși făcute, pentru ca cel puțin în viitor să tragem învățăminte din păcatele trecutului.
Rușii, în opera lor de ruseificare au știut să administreze și să se comporte cu elementele străine în așa fel, încât erând ca și cum ei au făcut ca aceștia să uite că patria lor, prin origină este alta, determinându-le să profereze Rusia unde trăiau nesupărați de nimeni — iar în ce privește noua generație ce se ridica, aveau grijă s'o trimească să și facă stagiul militar — ofițeri și soldați — în interiorul Rusiei, unde de cele mai multe ori se și însurau, contopindu-se cu elementul ruseesc. În ce privește intelectualitatea, acestora după ce li se dădeau mijloacele de cultivare prin Universitățile din Moscova, Kiev, Petrograd etc, erau numiți în slujbe prin fundul Rusiei, unde se pierdeau prin elementul ruseesc.

Ce am făcut noi în acest interval de timp ? Elementului stăin și în special celui bulgar, nu am încetat nici o clipă de a-i reaminti fie în școli, fie la țară, că este de altă origină de cât a noastră, prin epitetul pe care îl pronunțam cu destul dispreț; pe copii acestora li lăsam să și facă serviciul militar aci, lângă părinți și aproape de frontieră, oferindu-le cea mai frumoasă ocazie de a dezerta în Bulgaria, de unde să vie la prima ocazie să ne atace, spre a putea trăi în liniște lângă casa părintească; în sfârșit nu am făcut nimic pen-

tru a ne apropia acest element cum vedem că a făcut vecinul moscovit.

În ce privește elementele trimise să ne administreze, se cunoaște activitatea acestora: au descins aci cu gândul de a se capata, își făceau trebușoarele, având ca deviză: după mine po-topul.
Prin înfaptuirea României-Mari ar fi timpul să ne reculegem, să reconstituim păcatele trecutului, și să muncim din toată inima pentru consolidarea operei de întregire a Neamului, faurită cu jertfa sângelui, printr'o atitudine Românească și demnă de un Stat civilizat.

Să căutăm să ne apropiem sufletește și să asimilăm tot ce este și a mai rămas până acum străin de sufletul și aspirațiile noastre — iată o datorie sfântă a oricărui bun român.
Furia celui mai dezastruos război a trecut iar noi am reluat raporturile normale cu toți foștii noștri dușmani.

Să înceteze ura și discordia, iar acelora cari cultivă și alimentează dezordinea și anarhia, să li se arate crima ce s'au săvârșit în dăuna intereselor noastre de Stat. Ghilost Delaistru

POLITICE

Consfățirea guvernamentalilor

În ziua de Duminică 3 Octombrie c., s'a întrunit comitetul partidului popularului din localitate pentru a discuta diferite chestiuni referitoare la organizația locală, urmărindu-se prin aceasta și strângerea rândurilor membrilor partizanii.

Cu această ocaziune, d-l Berea în calitate de prefect al județului, neputând lua parte la o întrunire politică — conform ordinului d-lui General Averescu — a avut grijă să trimită pe acoliții d-sale și anume pe d-nii: Dr. Sachelarie cu ajutoarele d-sale, după ce mai întâi pusese la cale înălțarea d-lui Comandor Toescu, de la șefa partidului.

În acest scop, d-l Gh. Berea aranjase totul din ajun. Dând circulației săi ordin să redacteze și să semneze un proces-verbal, prin care adunarea demite pe d. Comandor Toescu dela șefa partidului popularului, proclamând ca șef pe neprihănitul nostru prefect de județ.

Mascarada s'a produs în mijlocul protestărilor din partea membrilor de marcă ai partidului, cum sunt d-nii: deputat V. Nicolau, avocat Teodorescu, Comandor Toescu, avocat Panaitescu, Turbatu și alții, cari au dezvoltat apucăturile și intrigile d-lui Berea.

D-l dr. Sachelarie după ce a semnat procesul-verbal, văzând atmosfera prea încălcată a și plecat la București.

Rep.
Lingerie de damă și bărbați
LA VOALETA

Unde este șantajul?

Luând sub scutul de macovă «Intreaga» administrație din Constanța — implicit și pe cea a d-rului Sachelarie, care, se vede, n'are curajul faptelor sale — acia, pe care niște eventuale neprevăzute l-au cocoloșit în capul celui mai important județ din Dobrogea, a adresat o cerere lungă și dezirată Parchetului de Constanța, încercând astfel a produce o divisiune asupra opiniei publice, altmădată și indignată cu drept cuvânt de relatările noastre.

În reclamațiunea aceasta trebuie să distingem două părți :

Prima, în care numitul Berea negă acuzațiile ce le-am adus administrației sale. Sântem fericiți de a fi obținut ceea ce am cerut în mod formal, anume defierirea tuturor cazurilor denunciate de noi, Justiției, — de la care așteptăm cercetarea și dreptatea, pe care n'am putut-o obține pe calea administrativă.

Nu întârziți și relei credințe, cu care prefectul județului Constanța contestă denunțările noastre, în vom optare la timp ace și fapte, în așa căruia va pleca presunțioasă și extremă de capitală.

A doua parte a plângerii adresate Parchetului, merita o explicațiune imediată — ceea ce vom face.

Se știe că fiecare autoritate publică

superioară are prevăzut în bugetul respectiv un fond pentru publicațiuni, destinat plății inserțiilor sale.

În toți anii ziarul nostru a făcut oferte diferitelor ministere, punându-le la dispoziție coloanele sale în acest scop — bineînțeles, fără nici un angajament de alt ordin. Dovadă că anul trecut, deși am obținut aproape șzece mii de lei sub guvernul liberal, dela Ministerul de interne, finanțe și lucrări publice, n'am încetat un moment de a-i critica actele greșite.

Tot așa și anul acesta, în Aprilie, am întocmit asemenea cereri pentru mai multe ministere, cu a căror înmânare s'a oferit în parte «gentilul» Berea, cu o grabă pe care dintru început l-am suspectat-o. Petițiunile introduse direct, de noi, au căpătat o soluțiune imediată și binevoitoare: astfel Ministerul de finanțe ne-a aprobat suma de patru mii de lei, iar cel de interne, o mie. Gererile încredințate genității prefectului de Constanța, au fost păstrate de dănsul în serviciu, tocmai fiindcă credea că va putea exercita asupra-ne un șantaj.

Ceace nu l-a reușit.

Const. N. Sarry.

PENTRU AUTORITĂȚILE ADMINISTRATIVE ȘI JUDICIARE DIN DOBROGEA

Ni se atrage atențiunea că trădători și vânzatori de țară, de șoage și sentimente dușmane țării și neamului, se întorc pe dinainte în Dobrogea, de prin locurile unde au fost fugii la revenirea autorităților române, și se întorc pentru a și vândea pe sub acens averile rămase la țară — averi grămădite cu efortul nemulț și la schimbul serviciilor făcute dușmanului — și a aceste operațiuni de vânzări le face la toată liniștea, neturbatari de nimeni, ba ajutăți de compariatori mici la suflet cărora le plătesc un buniceț câștig din acești soi de afaceri.

Negreșit, tribunalul nu are de unde cunoaște stăruia fiecărui individ. Primarii comanelor însă, credem că e bine ca, urmărind pe aceste pradătoare pasări de noapte, să supravegheze astfel încât nici unul dintr'ânșii să nu și poată desvârși noua vânzare pe care o face. Un exemplu de astfel de specimene îl constituie și fostul primar sub numele, turcul Hașlan Hatil, care pe vremea când era Sultan la Anadolchion, a fost o urgie atât pentru casele locale cât și pentru cele rămase la părăsire. Pe cele din urmă i-a dăruit, iar de la cei ce nu s'au putut refugia numai sufletul nu l-a luat, pentru a simplul motiv că erau români și pentru că «șara voastră al murit».

Musămăni de omnie cari au fost motiv de cianie în această amară Dobroge, de asemenea suaf datori sa respingă cu cea mai a-dăcăci iadagnare pe astfel de ticăloși, pentru cari, de multe ori, — știm și noi — că suferă insulte omenești cari singura vină ce o au e că sunt mahomedani.

Așa dar: urmăriți pe trădători, infameși — și le dați pedeapsa meritată!

Mașini românești la Constantinopol

Atașatul nostru comercial din Constantinopol, a pus în cunoștință guvernul că a mai descoperit acolo mașini luate de la noi în timpul ocupațiunei dușmane în valoare de peste 200 milioane lei.

CRONICA MONDENA

Sâmbătă 2 Octombrie a avut loc în sala Hotelului Regina un matineu intim, dat de un grup de studenți din localitate.

Într'o atmosferă plăcută și voioasă, într'un mediu ce respira exuberanță tinerească, s'a petrecut și s'a dansat cu mult entrain.

Am remarcat:
Domnișoarele: Constantinescu, Manolăscu, Iavernier, Buzdugan, Auerbach, Golea, Macșa, Morozanu, Nicolau, etc.

Domnii: Căpitan Georgescu, Adler, Lt. Gemenca, Belin, Lt. Moșaga, Bermeș, Velovei, Tocășian, Ionescu, Făgăruș, Iavernier, Ciprut, Tr. Berberian, Teodoru, Macșa, Scheletli, Babiceanu, Beloiu, Pantaleon, etc.

000 Parfumerie fină 000 LA VOALETA

ARTA-MUZICA

Concertul tenorului Josif Arati

La Căminul Comunal a avut loc în seara de 30 Septembrie, concertul dat de cunoscutul tenor Josif Arati.

Un public numeros a ținut să asculte singurul concert serios din întreaga stagiune.

Cu vocea lui caldă și simpatică, Josif Arati ne-a cântat din autori cunoscuți, excelând în aria «E lucevan le stelle» din Traviata.

Avem un singur regret: că valorosul cântăreț care a stat toată vara printre noi, nu ne-a oferit mai multe ocazii de a-i admira calitățile artistice ce posedă.

Reb.

CULTURALE

Duminică 3 Octombrie c., a avut loc la «Casa Poporului», o conferință ținută de d-l Dr. Rosenblatt, despre Medicina în Evrei.

Conferențiarul a arătat cu multă competență legătura dintre religioșna mistică și știința medicală, exemplificându și afirmațiunile din obștințele rituale proscrie de vechini testament.

Interesanta conferință a o lui Dr. Rosenblatt a fost viu aplaudată de numerosa asistență.

ACTUALITATI CHESTIUNEA DUNAREI SI DESLEGAREA EI

de: JEAN BART

Historicul, activitatea și rostul Comisiunei Europene Dunărene

Comisiunea Europeană a Dunării a fost instituită după războiul dela Crimeea și după tratatul de Paris din 1856, la o epocă, când, după cum se spunea Turcia nu putea și Rusia nu voia, să înlesnească navigațiunea pe gurile Dunării.

Cu toate acestea și din cauza Austriei care aspira la supremația și monopolul pe Dunăre nerecunoscând drepturile egale ale neriveranilor de pe urma pretențiunei Rusiei asupra Dunării și Orientului, provizoria Comisiune Europeană Dunăreană și-a putut prelungi viața până la zilele noastre.

Un punct de vedere al dreptului internațional; e foarte interesant să urmărim evoluțiunile acestei instituțiuni internaționale.

Creată acum șezeze zeci de ani, când Turcia, sub regimul capitulațiunilor, era stăpână gurilor Dunărene, ea a reușit în parte a concilia principiile libertății navigațiunei cu drepturile de suveranitate teritoriale.

Cu toate că lucrările publice la guri fură executate de Comisiunea Europeană Dunăreană, Agenții executorii, Căpitanul de port și Inspectorul navigațiunei erau turci și sentițele erau pronunțate în numele Sultanelului.

După războiul ruso-turc din 1877 și congresul de la Berlin la 1878, România intră în posesiunea gurilor moștenind toate datorile Turciei nu însă și toate drepturile ce-i incumbau.

Câte-va cuvinte au fost alocurate în tratat care au avut ca consecință situațiunea critică creată astăzi la Paterii teritoriale de la gurile Dunării.

S'a zis acum că: Această Comisiune Europeană va funcționa într'o completă independență de autoritățile teritoriale, menținând în însăși organele executive.

Austria parvine prin intermediul C. E. D. să numească un Căpitan de port la Salina, iar Germania un inspector al navigațiunei pe Dunărea de jos.

Doi străni care exercită atribuțiunile executive de poliție a navigațiunei pe teritoriul unui stat suveran.

După cum era de prevăzut, o serie înfinită de conflicte de atribuțiuni a început să se producă între autoritățile teritoriale și internaționale. Guvernul teritorial totdeauna a cerut dând dovadă de exces de dorință de conciliațiune, în timp ce C. E. D. gelaosa de prerogativele și privilegiile sale și-a lăsat din ce în ce mai mult pretențiunile și s'era ei de atribuțiuni.

Drepturile acestei instituții în loc de a descrește cum era și natural să credem, pe măsură ce un Stat organizat în local regimului turcesc, ele sporiră și de zi în detrimentul suveranității Statului riveran.

Comisiunea Europeană Dunăreană a evaluat de maniera a deveni astăzi un *sudicat european*, care administrează gurile Dunării în virtutea unui mandat temporar, cu o veritabilă suveranitate și un privilegiu fără precedent în dreptul internațional. Ea are atribuțiunile unui, guveru autoonom, ale unui mic stat în stat, armată de trei puteri:

1. Ea decretază legi,
2. Ea judecă și
3. Ea execută pe un teritoriu străin.

Această unica și veche instituție creată de necesitățile timpului care i-au dat naștere, și-a îndeplinit de mult misiunea, jucând un rol foarte important în istoria politică și diplomatică a Orientului.

Ea și-a trăit zilele. Dacă ea și-a

prelungit viața, aceasta numai în mod artificial mulțumită cerințelor unei acțiuni politice.

Statul riveran a trebuit să renunțe la o parte din suveranitatea sa pentru menținerea acestei comisiuni. Ea nu mai răspunde de mult la nici una din necesitățile administrative și tehnice, ce servă numai unui scop politic pe baza unor raporturi care astăzi s'au schimbat cu desăvârșire.

Aceste atribuțiuni tehnice și administrative trebuie să treacă de drept statului, pe teritorial care se găsească fluviului, nu ca un titlu de favoare, ci ca un atribut al suveranității recunoscut de Dreptul Ginșilor.

Dunărea deși e cale de comunicațiune internațională, după dreptul internațional modern face parte din domeniul public al Statelor ce le scaldă. De aceea un curs de apă nu pierde de loc caracterul său teritorial și național prin faptul că e considerat ca o cale de navigațiune internațională. Nu trebuie să se pearsă din vedere că s'erritatea nu depozedează și că chiar după *Dreptul natural*, dacă fluviile nu sunt susceptibile de proprietate, sunt totuși supuse drepturilor de suveranitate la beneficiul statelor ale căror teritorii le udă.

C. E. D. nu corespunde principiilor Dreptului internațional modern. Ea a fost instituită în mod provizoriu și la ea n'au acces toate statele chiar unele dintre cele riverane.

Comparând C. E. D. cu similitudele sale create altădată, ca aceea a Canalului de Suez sau de Deminiunea de Congo, constatăm că statele riverane ale Dunării de Jos nu mai punține drepturi de suveranitate de cât chiar avea Turcia acum 60 de ani, și că nu drepturile egale cu tributurile indigene de pe țărmurile fluviului Congo din Africa.

Statele Centrale ca și Aliații, însoțiti de dorința de a pune stăpânire pe imbacaturile Dunării, au facerat de a menține vechia Comisiune provizorie C. E. D.

Ovicio altă instituțiune internațională, creată astăzi pe baza principiilor moderne de drept internațional, n'ar putea asigura mai ușor Statelor interesate realizarea scopurilor lor, de cât această instituțiune arhaică, ce poartă numele de Comisiune Europeană Dunăreană, care nu e decât o aglomerare de privilegii sporite cu timpul, instituție excepțională și unică pe lume și fără precedent în dreptul internațional modern.

Palării de Fetru și catifea LA VOALETA

OBORUL DE CEREALE

Operații efectuate pe ziua de 4 Octombrie 1920

137	cârnie orz	155	% kg.
4	in	260	..
23	ovăz	120	..
3	maștar	180	..
63	rașiță sem.	250	..
12	..	160	..
80	porumb	140	..
5	mei	90	..
46	fasole	225	..
3	secară	120	..

Scapeții nu se descurajează

Pedeapsa publică, bătăia cu cuțit nu descurajă însă pe scapeții care după plecarea lui Selivanof în Siberia; scapeții lăsați liberi la domiciliul lor au continuat opera lor criminală și în trecut activitatea lor la Reval, Petersburg și în astele din jurul Moscovei.

La Moscova fură scopiți unii mulți negustori bogăți între cari și unul anume Teodor Colosnicof zis și Manson, care era cunoscut pentru legăturile ce le avea cu persoanele influente la curtea Ecaterinei II-a și marelui duce Pavel.

Va urma

o Galanterie și Mercerie LA VOALETA

Misterele Scapețiilor

de: MANOLE HIONODACHE

Bătrânul adresându-se copilului li spuse:

— Repetă acum după mine: «Am venit la tine Doamne, la drumul adevărat al mântuirii, nu forțat, ci din dorință proprie și îți făgăduesc ție Doamne, privor la acest lucru sfânt să nu vorbesc nicest mănuși, pentru care lucru dau zălog pe fiul tău Iesus Hristos.

Îți făgăduesc Doamne, că pentru acest lucru sfânt, se sufer persecuțiunile, chinurile, focal, apa, biciul, topoarul și moartea, și de lucrurile tale sfinte să nu mă lepăd... Iartă-mă Doamne, iartă-mă prea sfântă

Născătoare de Dumnezeu, iartă-mă ingerilor, arhanghelilor, îngerivilor, Serafimilor și întreaga putere cerească!

— Și acum sărută crucea; zise bătrânul.

Copilul se aplecă să sărute crucea. Atunci se apropiară de el doi oameni ținând o cămașă lungă albă, și împreună l-au scos repede hainele îmbrăcându-l în cămașa cea albă.

Apoi a început să facă mătânii și să psalmodizeze. În timpul cântărilor psalmilor unul dintre bărbați lega cu o batistă copilul la

ochi, iar un altul scoase din căptor un cățit lauz și țarșii, cu mânerul foarte lauz și dăda cățitul țarșii bătrânului.

Atunci copilul fu apucat de mâini și de apele de doi b. bați, iar alții li aruncau peste cap cămașă la această clipă bătrânul trase cu cățitul țarșii pe testiculele copilului.

Un tipărit sășistior al jertfei se auzi imediat, au fost stinse toate lumânările, ar scapeții, cântând psalmilor, au început să se învârtăască și să sară prin odaie făcând cercari de la răsărit spre apus.

Bătrânul acesta care trase cu cățitul era Selivanof sau Andrei Ivanof.

După puțin timp, Selivanof scopi lucră un țaran și un copil al acestuia țaran și tot așa conștină scopiind peste 60 de persoane.

Dar Selivanof a trebuit să fugă și

să se ascunză la Tala, pentru că populația primise veste, și au început să vorbească de acest fapt care mătia părțile genitale ale oamenilor. De asta li cântau pentru a isprăvi cu dănsul înaintea cum isprăviseră cu Maria Radionof. Dar Selivanof pe căi de pervers, pe atât de șiret și prevăzător, stersa patina de cu vreme.

Afară de înlăpșirea populației, veal și un uraz al împărătesei Ecaterina II, care dăda lăsarclarea un ai colonel să ur mărească și să pedepsească ca crime de drept comun pe toți aceia cari au scopit sau au ajutat la scopire.

Împărătesa Ecaterina II-a nu era o femeie care să privească indiferent aceste lucrări, ci era foarte indignată de aceste mutilări ale bărbaților, pentru că ea prețuia foarte mult plăcerile pământetești în special dra-

gostea conjugală a amantilor săi. Se spunea că ea a fost atât de indignată că ar fi vrut să prindă pe a-c și să scopiți și să-i torturaze e personal, la cele din urmă însă renunță la acest plan și hotărâ a autorilor coautorilor și complicitor să li se aplice bătăia cu cutul scolo unde au practicat scopirea, apoi să fie trimiși la marea silință pe viață. Violențele incoștente să fie lisate la locurile lor sub supravegherea poliției și a moșterilor. Parte din scopiți erau luși în armată.

Colonelul învârcinat cu urmărirea scopiților reuși să descopere aproape toate embarile lor și puse mâna și pe Selivanof. Pe acesta colonelul li pedepsi cu bătăia cu cutul chiar în locurile unde scopise lumea, și apoi l'a exilat în Siberia la Irkutsk, împreună cu câți-va discipoli de ai săi.

